

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **P. N.**, zastoupeného Mgr. Gabrielou Nejedlíkovou, advokátkou ve sídle Husova 1285/2, Ostrava-Moravská Ostrava proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem 28.října č. 117, Ostrava, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.2.2010, č.j. MSK 35505/2010, sp.zn. DSH/5711/2010/Lip, přestupku

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26.2.2010, č.j. MSK 35505/2010 **se zrušuje** pro nezákonnost a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení k rukám advokátky Mgr. Gabriely Nejedlíkové v částce 13.520,- Kč do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru dopravně správních činností ze dne 25.8.2008, č.j. DSČ/25785/08/SŘ-KRČ, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. f) a § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Vzhledem k souvislosti obou rozhodnutí a vytýkaným vadám se žalobce domáhal rovněž zrušení rozhodnutí Magistrátu města Ostravy.

V podané žalobě žalobce uvedl, že rozhodnutí Magistrátu města Ostravy mu bylo doručováno na adresu S. 1596/2, O.-P., a jelikož nebyl adresát písemnosti zastížen, byla písemnost téhož dne připravena k vyzvednutí a dne 11.9.2008 vrácena zpět odesílateli, tedy Magistrátu města Ostravy, jako nevyzvednutá. Žalobce dále citoval žalovaného, když uvedl, že žalovaný k tomu dodal, že z vrácené písemnosti je patrné, že na obálce předmětné písemnosti schází poučení o právních následcích nevyzvednutí si písemnosti v úložné lhůtě a dále, že z písemnosti nevyplývá, zda bylo poučení zanecháno na adrese trvalého pobytu žalobce nebo ve zmíněném P.O.Boxu. Žalovaný pak tuto skutečnost neshledává rozhodující s odkazem na ust. § 23 odst. 4 správního řádu.

Se zmíněným postupem správního orgánu žalobce nesouhlasil, když zdůraznil, že dle ust. § 20 správního řádu je třeba doručovat na adresu trvalého pobytu fyzické osoby, pokud nebyla správnímu orgánu adresátem sdělena adresa jiná, což se v daném případě nestalo. V případě nezastížení adresáta se písemnost uloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo zároveň s poučením o právních důsledcích nevyzvednutí. Je zřejmé, že žalobci byla písemnost doručena do P.O.Boxu, tedy nikoli na adresu trvalého pobytu, a tedy v rozporu s ust. § 20 správního řádu. Pro tento rozpor tak nemohlo dojít ani k následnému uložení písemnosti. Dle žalobce tak nemohlo dojít k fikci doručení, když bylo doručováno na k tomu nezpůsobilé místo. Vzhledem k označené nezpůsobilosti tohoto místa se tak nemohlo jednat ani o místo vhodné pro uložení oznámení a poučení. Žalovaný pak ani není schopen potvrdit, kde bylo oznámení s poučením zanecháno. Žalobce žalovanému rovněž vytkl, že nevzal v potaz judikaturu (rozhodnutí NS ČR spis.zn. 20Cdo 5250/2007, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze spis.zn. 5Cmo 343/2002 a rozhodnutí NSS spis.zn. 3As 33/2005-80), již na podporu svých tvrzení uvedl s odkazem. Žalobce tedy shrnul, že mu rozhodnutí Magistrátu města Ostravy nebylo nikdy řádně doručeno, nemohlo tedy nabýt právní moci a žalobci tím pádem nemohla uplynout lhůta pro podání odvolání a jeho odvolání pro důvod opožděnosti zamítnuto.

Žalobce žalobu doplnil svým podáním došlým soudu dne 22.4.2010, kde uvedl, že již řízení před správním orgánem 1. stupně bylo stiženo procesními vadami,

spočívajícími v nesprávném doručování k ústnímu jednání a tím spojenému nedostatečnému projednání. Rovněž byl porušen § 36 odst. 3 správního řádu, jelikož žalobce nebyl vyzván k vyjádření se ve věci.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31.12.2005 užíval v úpravě institutu doručování pojmu „zdržování se v místě bydliště“, jež bylo podmínkou fikce doručení. Dle správního řádu účinného v době rozhodování orgánu I. stupně, tedy dle zákona č. 500/2004 Sb., již pro fikci doručení není podmínkou, aby se adresát písemnosti na daném místě zdržoval. Soudní rozhodnutí, která žalobce uváděl na podporu svých tvrzení pak vycházela právě ze starších právních předpisů, a tedy ze situací kdy bylo bráno v potaz, zda se adresát na daném místě zdržoval. Dále žalovaný uvedl, že u České pošty lze sjednat službu spočívající ve výhradním doručování do P.O.Boxu. Pokud by tedy do P.O.Boxu nemohly být doručovány písemnosti do vlastních rukou, mohl by se adresát již navždy vyhybat jejich doručení, neboť pošta v takovém případě bez ohledu na odesílatele doručuje automaticky do P.O.Boxu. Žalovaný je tak toho názoru, že jak jeho rozhodnutí, tak předmětné rozhodnutí orgánu I. stupně byla vydána v souladu se zákonem. Závěrem žalovaný uvedl, že kdyby soud dospěl ohledně doručování písemností k opačnému názoru než on, je zřejmé, že na podstatě výroku by se nic nezměnilo a žalobce nebyl na svých právech významně zkrácen.

Žalobce se k vyjádření žalovaného vyjádřil svým podáním ze dne 2.6.2010. Zde žalobce zdůraznil, že podmínkou uložení zásilky je předchozí neúspěšný pokus o její doručení v místě trvalého pobytu, což se v daném případě nestalo, stejně tak zde nebylo zanecháno oznámení o jejím uložení a poučení o následcích jejího nevyzvednutí.

Ze správního spisu žalovaného a správního orgánu I. stupně soud zjistil, že správní orgán I. stupně na počátku řízení doručoval zásilky do vlastních rukou žalobci na adresu trvalého bydliště, tj. S. 1596/2, O.-P., a to konkrétně oznámení o zahájení řízení, předvolání k ústnímu jednání 29.7.2008, přičemž se v obou případech správnímu orgánu vrátily zásilky zpět s poznámkou že zásilka nebyla po uložení ve stanovené lhůtě vyzvednuta. Na zásilce, která obsahovala předvolání k ústnímu jednání však je na přední straně dodejky dopsáno rukou „BOX 227“. Následující zásilka, předvolání k ústnímu jednání 25.8.2008, byla již správním orgánem zasílána žalobci na adresu S. 1596/2, O.-P.; stejně tak na takto označenou adresu bylo správním orgánem I. stupně zasláno i rozhodnutí ze dne 25.8.2008 č.j. DSČ/25785/08/SŘ-KRČ. I tyto dvě zásilky se správnímu orgánu vrátily zpět s poznámkou „zásilka nebyla po uložení ve stanovené lhůtě vyzvednuta“. Dle správního orgánu I. stupně nabylo rozhodnutí ve věci samé ze dne 25.8.2008 desátým dnem úložní lhůty, tj. dne 23.9.2008. Žalobce podal dne 22.1.2010 odvolání proti rozhodnutí ze dne 25.8.2008, ve kterém zejména nesouhlasil s postupem správního orgánu při doručování do P.O.Boxu. Dále dle sdělení vedoucí odd. P SM/1, Region Sm České Pošty ze dne 18.5.2010 zasláná žalovanému v době vyžádání

správního spisu soudem, že povinnému byla doporučena zásilka podací číslo 08610 oznámena do P.O.Boxu 227 dne 26.8.2008. Po deseti dnech byla vložena do P.O.Boxu 227 opakovaná výzva k vyzvednutí zásilky. Po ukončené úložní doby byla zásilka 11.9.2008 vrácena zpět z důvodu nevyzvednutí.

Žaloba je důvodná.

Předmětem sporu mezi účastníky řízení bylo posouzení skutečnosti, zda doručování do tzv. P.O.Boxu splňuje náležitosti doručení do vlastních rukou a s tím související případnou fikci doručení a zda tak bylo možno postupovat i v případě žalobce.

Z rozhodnutí soudů, na které žalobce poukázal, konkr. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 5Cmo 343/2002, rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 20Cdo 5250/2007 a zejména rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7.12.2005 č.j. 3As 33/2005-80 (přístupný na stránkách www.nssoud.cz), je zjištělné, že v případě fikce doručení je třeba dbát na dodržení všech zákonných ustanovení ohledně doručení, neboť je třeba, aby rozhodnutí ve věci samé bylo účastníku správního řízení přesvědčivým způsobem oznámeno. Případné opožděné odvolání by totiž mohlo významně zkrátit práva účastníka takového řízení. NSS pak přesvědčivé oznámení akcentuje především pro případy tzv. „trestního obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod, kam spadají i správní delikty. Nutno však souhlasně s žalovaným konstatovat, že všechna tři rozhodnutí jsou postavena na starší právní úpravě, kdy při doručování se vyžadovalo „zdržování se na adrese“, a tedy pro danou věc neaplikovatelná. Z citovaných rozhodnutí je však nutno obecně dovodit, že při doručování je povinnost dodržet všechna zákonná ustanovení při doručování a jen v takovém případě, lze doručit i fikcí.

Podle ust. § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.

Podle ust. § 20 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoliv bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.

Podle ust. § 23 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb. nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží. Podle odst. 4) adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.

Podle ust. § 24 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb. jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

Žalovanému je nutno přisvědčit v tom, že došlo zákonem č. 500/2004 Sb. k určitému zpřísnění podmínek doručování ve vztahu k účastníkům řízení, avšak nutno zdůraznit, že tak došlo ve smyslu zefektivnění doručování. Správní orgán může doručovat účastníku řízení na adresu trvalého pobytu bez ohledu na to, zda se na ní fakticky účastník zdržuje.

Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že podle správního řádu účinného od 1.1.2005 pro účely doručování do vlastních rukou neplatí podmínka „zdržování se adresáta na dané adrese“. Ze znění tohoto předpisu však rovněž vyplývá, že fyzické osobě se přednostně doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3 správního řádu), tedy na adresu, kterou účastník správnímu orgánu jako adresu pro doručování sám sdělí. Nesdělí-li účastník správnímu orgánu adresu, na kterou požaduje doručovat, pak se doručuje na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel nebo na adresu jeho trvalého bydliště, přičemž pro doručování fyzické osobě ještě je dána výjimka v tom, že ji lze doručit kdekoliv, kde bude zastižena. Pojem zastižena je nutno vyložit tak, že je to jakékoliv místo, kde bude v daný okamžik fyzicky zastižena, např. přímo na správním úřadě, na ulici apod.

V předmětné věci však ke zvolení adresy pro doručování žalobcem nedošlo. Z celého správního spisu orgánu I. stupně, ale i odvolacího orgánu jednoznačně vyplývá, že jediná adresa, která byla žalovanému známa, byla adresa trvalého bydliště žalobce, uvedená již na oznámení o přestupku sepsaného policisty dne 12.5.2008 při provádění kontrole žalobce. Správní orgán z vlastní iniciativy, poté co zjistil z ručně připsané poznámky na obálce zaslané dne 1.7.2008 pod R 00901, neznámo kým, že žalobce má „BOX 227“, začal veškeré další písemnosti zasílat na adresu S. 1596/2, O.-P.

Podle čl. 4 Poštovních pravidel (20/2005 SP) bodu 3 má-li být poštovní zásilka dodána prostřednictvím poštovní přihrádky nebo dodávací schránky, poštovní adresa v následujícím pořadí obsahuje

- a) označení adresáta podle odstavce 2 písm. a),
- b) má-li být poštovní zásilka adresátovi dodána prostřednictvím prostředníka, i jeho dostatečné přesné označení,
- c) údaj „poštovní přihrádka“ nebo jiný obdobný údaj doplněný jejím číslem, nebo podnikem stanovené označení dodávací schránky,
- d) poštovní směrovací číslo přidělené podnikem poště, u níž je poštovní přihrádka zřízena, nebo pošt, která má prostřednictvím dodávací schránky poštovní zásilku dodat,
- e) název pošty podle písmene d).

V poštovní adrese podle tohoto odstavce se nesmějí uvádět údaje podle odstavce 2 písm. c).

V odkazovaném ust. odstavce 2 písm. c) se uvádí, že poštovní adresa v následujícím pořadí obsahuje místo dodání – název ulice, náměstí apod., pokud se v tomto místě užívají; číslo domu, případně i číslo bytu; název obce, její části apod.. pokud není součástí údaje podle písmene e). Pod písmenem e) je uveden název adresní pošty.

Čl. 24 Poštovních pravidel upravuje způsob doručování doporučených zásilek, jestliže odesílatel požádal o dodání do vlastních rukou adresáta. Podle bodu 6 poštovní zásilku s poštovní adresou podle čl. 4 odst. 3 podnik uloží. Do dodávací schránky vloží výzvu, aby si adresát poštovní zásilku vyzvedl v určené lhůtě u stanovené pošty; do poštovní přihrádky vloží výzvu, aby si adresát poštovní zásilku vyzvedl v určené lhůtě u pošty, u níž je poštovní přihrádka zřízena.

Žalovaný oponoval názoru žalobce o nemožnosti zasílat zásilky do vlastních rukou do P.O.Boxu tím, že sjednáním služby ukládání do P.O.Boxu by se tak žalobce navždy mohl vyhnout doručování do vlastních rukou. S názorem žalobce o nemožnosti zasílání písemností do P.O.Boxu nelze souhlasit s odkazem na výše uvedený čl. 24 poštovních pravidel, neboť i do poštovní přihrádky lze doručovat zásilky do vlastních rukou. Lze tedy jednoznačně dojít k závěru, že do P.O.Boxu lze doručovat i zásilky do vlastních rukou. Pro správní orgán doručování do poštovní přihrádky nikoliv na adresu trvalého bydliště či jinou adresu označenou účastníkem řízení připadá do úvahy jen v případě, že ve smyslu ust. § 19 odst. 3 spr. řádu žalobce tuto adresu správnímu orgánu sdělil., nebo správní orgán najisto měl prokázáno, např. ze své dosavadní činnosti, že účastníku řízení je nutno takto doručovat.

Co se týče námítky žalovaného, že P.O.Box je jiné vhodné místo ve smyslu ust. § 23 odst. 4 správního řádu soud dospěl k tomuto závěru. Správní řád tento pojem nijak

blíže nespecifikuje a může jím být tedy v podstatě jakékoliv místo odpovídající parametru vhodnosti. Právě i vzhledem k neurčitosti tohoto pojmu jakož i logického výkladu tohoto ustanovení vyplývá, že užití „jiného vhodného místa“ by mělo nastoupit až poté, když se nepodaří jej vložit do domovní schránky. Z použití systematického výkladu pak vyplývá, že ust. § 23 správního řádu má návaznost na ust. § 20 správního řádu. „Jiné vhodné místo“ tak musí mít faktickou a místní souvislost s adresou trvalého pobytu, adresou pro doručení apod. a nemůže se jednat o místo diametrálně místně odlišné.

Správní orgán určuje jak má zásilka být dodána, a to nejen jakým způsobem (sám doručí, prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a jiným způsobem), ale i zda do vlastních rukou a na jakou adresu. Jestliže správní orgán nedoručuje zásilku sám, nýbrž prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, musí tomuto provozovateli přesně určit komu a na jakou adresu má být zásilka doručována, v konkrétní věci tedy zda má být doručována na adresu trvalého bydliště či do poštovní schránky.

Správní orgán z počátku zcela správně doručoval žalobci zásilky na adresu jeho trvalého bydliště. Později, aniž by sám zjišťoval, zda měl žalobce u pošty sjednáno výlučné doručování do poštovní přihrádky, z poznámky „BOX 227“ ručně připsané na obálce ze dne 1.7.2008 „upřesnil“ adresu na dalších zásilkách tak, že do adresy trvalého bydliště vepisoval údaj i o P.O.Boxu 227. Takto uvedená adresa je jak v rozporu s výše citovanými ustanoveními správního řádu tak i v rozporu čl. 4 Poštovních pravidel.

Žalovaný tím, že zamítl odvolání ze dne 22.1.2010 jako opožděné přisvědčil orgánu I. stupně, že tento doručoval rozhodnutí ze dne 25.8.2008 řádně a doručení rozhodnutí nastalo fikcí. Zamítnutí odvolání jako opožděného je výrazem toho, že se správní orgán nebude věcí samou zabývat. V této souvislosti soud nemůže nezdůraznit, že v dané věci bylo rozhodováno o uložení sankce za přestupek, tudíž se jednalo o trestní obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod. Tento článek speciálně chrání „trestní obvinění“, a proto rozhodnutí vydané v těchto věcech musí být účastníkům řízení přesvědčivým způsobem oznámeno; o to přesvědčivěji je-li vyvozováno doručení fikcí. Případné opožděné podání oprávněného prostředku proti takovému rozhodnutí by mohlo přivodit zkrácení účastníka na jeho právech. Adresu, kterou správní orgán pro doručování rozhodnutí ve věci samé na obálce uváděl, však nesplňuje předpoklad řádného doručení, aby mohl založit doručení fikcí.

Krajský soud nevyhověl návrhu žalovaného na provedení důkazů v soudním řízení, a to výsledkem poštovní doručovatelky o doručování rozhodnutí ve věci samé, vyžádáním smlouvy mezi žalobcem a poštou o zřízení poštovní přihrádky a vyjádření pošty ke způsobu doručování, je-li poštovní přihrádka zřízena. Nevyhověl z toho důvodu, neboť toto měl správní orgán provést sám, aby si najisto objasnil, zda má doručovat zásilky žalobci do poštovní přihrádky.

Krajský soud se nezabýval námitkou žalobce vznesenou dne 22.4.2010 (doplnění žaloby ze dne 19.4.2010) ohledně procesních pochybení správního orgánu I. stupně spočívající v nesprávném doručování k ústnímu jednání a následnému nedostatečnému projednání věci a neúplně zjištěnému skutkovému stavu věci, neboť by tímto soud překročil rámec přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného, který odvolání zamítnul jako opožděné.

S ohledem na zde uvedené soud v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a vrátil věc k dalšímu řízení, přičemž žalovaný bude vycházet z právního názoru soudu, že adresa, na kterou správní orgán I. stupně žalobci doručoval není natolik přesná a určitá, aby mohla založit fikci doručení.

Žalobce měl v projednávané věci úspěch, a proto soud podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. mu přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 13.520,- Kč a žalovaného zavázal k povinnosti tuto částku uhradit na účet advokátky ve lhůtě do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Odměna sestává ze soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč, ze čtyř úkonů á 2.100,- Kč (převzetí věci, podání žaloby a jejího doplnění ze dne 19.4.2010, písemné podání ze dne 4.6.2010 a účast u ú.j.) dle § 7, 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) g) vyhl. č. 177/1996 Sb., plus 4krát režijní paušál á 300,- Kč a částky 1.920,- Kč odpovídající 20% DPH z odměny advokáta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **l z e p o d a t** kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, prostřednictvím podepsaného soudu, písemně ve dvojím vyhotovení.

V Ostravě dne 17. prosince 2010

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně